

Justícia Social

15 cts.

SETMANARI SOCIALISTA

AQUEST NÚMERO HA ESTAT SOT-
MÉS A LA PRÈVIA CENSURA.

Redacció: Pi, 11. - BARCELONA

Socialisme i Federalisme

Complaguts pel simpàtic acolliment que els federals de pensament modern han donat al comentari que escriguerem al marge de llur Assemblea, publiquem en altre lloc del periòdic l'article just i assenyat que ens ha tramès el Sr. Millet Simón.

Socialisme i Federalisme, en efecte, més que doctrines convergents han de considerar-se complementaries, per tal com si la primera és normativa per a la vida individual de les nacionalitats, la segona ens mostra el camí formal per anar-les agermanant dins d'estats units d'amplitud major cada dia fins a assolir el magne ideal d'aplegar la humanitat sencera en una gran i única família.

Aquesta manera de sentir la doctrina del més alt polític català del segle darrer—del més alt pel seu cor i per la seva intel·ligència—ens dicta l'exponentari comentari esmentat.

Acceptant així els socialistes les directrius bàsiques del federalisme, perquè s'obstinen debades els federals avançats del camp productor en la tasca exhauridora de voler infondre un sentit socialista als elements burgesos que integren el federalisme com a partit polític. No veuen que és aquí on rau l'origen de la crisi que travessen? Clarament tenen el lloc assenyalat al costat nostre i una hora o altra hauràn de venir-lo a ocupar col·lectivament, com individualment han fet homes selectes que avui són ja estimats companys dins la «Unió Socialista».

Hem de desenganyar-nos. Només hi ha una divisió política sustantiva: *capitalistes i productors*. D'una banda, l'egoisme conservador—que l'etiqueta federal no pot redimir—dels interessats en que perduri l'íniqua «explotació de l'home per l'home», contrària a totes les ètiques i a totes les religions, i de l'altra la idealitat generosa dels homes de bona voluntat de l'estament que es vulguin remarcar-ho bé—que aspiren cordialment a l'adveniment de la pau de la terra amb la instauració de la igualtat veritable i de la justícia social.

Federalistes per sentiment i convicció, i molts de nosaltres fins per origen, no hem d'amagar, per raons d'oportunisme fàctic que repugnen a la nostra impolítica sinceritat, la íntima convicció nostra que la instauració eventual a les terres ibèriques d'una república federal burgesa, fora un simple episodi, una pura anècdota en el camí ascendent de les humanes reivindicacions. L'ideal permanent i categòric pot trobar-se només en la lliure federació de les repúbliques socials dels diferents pobles de la terra.

El Federalisme, com l'ideal que polaritza l'anhel de les joves generacions, són formes polítiques «continents», són àmfores buides—belles àmfores, si voleu—dins les quals, però cal vessar: les perfumades essències espirituals del socialisme alliberador. I és per la valor d'allò que contenen que assoleixen llur plenitud i formen unitats perfectes: un cos continent, esculptural argila, i una ànima vivificadora, claror dels Deus.

Així coneixem tots—i no és aquest sortadament el cas dels federals de Catalunya—pobres d'esperit que prenen el federalisme com una simple estructuració administrativa dels pobles, com un celler fosc i endreçat d'àmfores buides, i es rebel·len quan els federals de bò de bò volen omplir l'argila morta de lluminoses essències humanes: el costum, la llengua i el fervor socialista d'una ànima nacional plena i perfecta.

Així coneixem tots també pobres d'esperit que, gairebé sempre moguts inconscientment pel prejudici imperialista de la pàtria burgesa, prenen el socialisme com una freda organització casernària de la societat, per endreçar en rígids prestatges un tipus quimèric, inhumà i abstracte d'home cosmopolita—braços, estómac, òrgans genètics—i es rebel·len quan el socialisme veritables volen dotar aquesta malaventurada criatura primària, de totes les superiors diferències concretes, infonent-li un cor arrelat a les sucositats de la terra i un esperit volant per l'atzur sense fites. Aquests pobres d'esperit somnien amb l'externa igualtat mecànica dels pobles i dels homes, assolible només arrencant-los l'ànima que els dona valor, sentit i impuls de perfectibilitat. En llur suprema ignorància, mai no s'han donat compte que dos homes *iguals*, a la manera d'ells, *només comptarien per un*, i no veuen que el seu somni monstruós, realitzat en els graons primaris de la escala zoològica vol dir l'estàtic automatisme de l'instint, el renunciament a tota possible superació, al pur conservadurisme, la fi de tot progrés. Les abelles, *totes iguals*, destil·len encara la mateixa mel que en les verges boscuries de l'Himel gustaven els Deus primitius, dins les mateixes bresques d'exagonalitat perfecta d'on extreien la cera perfumada els sacerdots de la litúrgia prehistòrica.

Entre tràgiques rojors d'incendi i denses boires d'albada, encara una volta rebem aquí la claror d'Orient: Rússia, Rússia...

Esperant la llum pura del migdia, nosaltres laborem ara amb la serena confiança que ens infon creure que si fós avui vivent l'apòstol del Federalisme—tan sensible al fluir tumultuós de la vida—el geni immarcescible de Pi i Margall ens faria costat per guiar-nos amb el seu humaníssim Mestratge.

Aquesta fulla és un camp obert, i accepta la col·laboració de tots els homes d'idealitat generosa. Dels articles signats en són responsables llurs autors.

LES OMBRES

Els conservadors

En el fons de tot ésser viu hi ha una força que biològicament el relliga als avantpassats; fa persistir l'espècie oposant-se a la força individual, de renovació, sentit d'originalitat, per virtut de la qual les formes naturals es milloren perfeccionant-se o decauen per a desaparèixer. De totes dites forces es val la Natura per a la seva obra.

Políticament, la força conservadora obra abusant d'aquesta energia específica. És una força que per la seva condició mateixa té d'ésser immutuable, inerta, té de negar tot, esperit innovador, tot sentit de perfeccionament. Més que una força sembla la negació de tota força; i en veritat molts cops és així, car les hosts conservadores s'alimenten dels excèptics, dels decepcionats i dels fatigats.

En la seva actuació el conservadurisme té de cercar el seu fonament i la seva doctrina en les capes de la subconsciència, més avall encara, de l'instint, baixar a les més obscures profunditats de l'animalitat per a regolar les seves teories i procediments. En tot conservador trobareu sempre el pastor que aïllat al mig de la muntanya no ha sentit més batecs intel·lectuals que el tracte limitadíssim amb els seus companys, el més freqüent amb el seu reumat, el constant amb la seva naturalitat animal d'un fisiologisme apenes controlat per una intel·ligència i per una educació. Per universitari que sigui, en el conservador, en el bon conservador, per poc que graten, trobareu tot seguit el rústec.

Aquest fluir constant de l'instint, del psiquisme inferior a la superfície, de l'vivament d'aquelles passions el model més pur de les quals trobareu en l'infant i en el salvatge, fa que en el fons de tot conservador, per selecte que es cregui, per aristocràtic que es pregoni, hi hagi un vulgar plebeu. És que tota la seva doctrina no és més que pur plebeisme; l'home despullat de tota educació, de tota possible educació, per fer persistents les formes ancestrals.

Aquella inercia troba sempre ressò per a llurs doctrines en aquells estaments que han arribat a un grau d'estabilitat que de tra-passar-lo porti com a conseqüència llur desaparició. Aquest plebeisme fa que reculti les seves hosts entre els medis més ineducats del baix poble, posats al marge de tota inquietud espiritual, uns per llur al·liment, altres per llur decadència. I, per doctrina i per fàctica, el conservador té d'adular i encoratjar constantment en aquests medis la seva condició d'inferioritat civil car ella és la veritable puresa natural, conserva més finament aquells caràcters atàvics que les fa inestimables. D'aquesta adulació nasqué el tradicionalisme amb el seu quadre llampanant. En veritat, el tradicionalista no és més que un conservador pervertit per la retòrica; vol fer-nos passar l'estètica per moral. El món se'l figura com una taca de color i de la taca de

color ens en vol fer una doctrina. La tradició ha sigut l'excusa cultural del conservador. D'ella n'ha fet l'arcabota de certes inquietuds espirituals que podrien comprometre les seves teories. En el culte a la tradició ha trobat una desviació d'aquestes inquietuds i un mitjà per harmonitzar-les amb una necessitat aristocràtica.

Però l'aristocratism intel·lectual no és més que una astúcia per a defensar una posició privilegiada. No és més que un hedonisme egoista: la recerca de una comoditat, un desig de plaer, d'un plaer que va descendint, descendint, i acaba per un sensualisme groller. Tota la seva cultura són entreteniments d'una bona digestió. El seu selectionisme és literatura empàtica i pedant per acabar en un exhibicionisme sexual. Arreu es troba la manca d'idealitat, més, l'horror a l'idealitat. L'idealitat és l'enemic natural del conservador. Comencem per trobar com adversari a les idees. La Humanitat, el seu concepte de la Humanitat, no'm necessita d'ides, no necessita més que sensacions per al seu psiquisme primari. Les idees responen sempre a una interpretació personal i original. Quan aquestes idees es transformen en ideals d'actuació prosèlica i religiosa, de finalitat justiciera, la guerra és francament i obertament declarada. Tota la idealitat conservadora és arribar a l'absència d'ideals. Tot el seu idealisme és per a combatre l'idealisme. El conservador emprarà les dents, les ungles, les destrals de sílex per a combatre l'idealisme; sempre que pot ho fa, encara que usi armes més modernes. Els ideals sols es combaten amb la violència, però encara que no hi cregui, com que la violència té una eficàcia molt relativa, enraa l'argumentació i té d'elaborar idees i té de donar tot el caient d'un ideal a les seves doctrines. Però aquest ideal és una comparsa que ha de desaparèixer, és una quantitat negativa, tot ell és una argumentació per no existir.

Ell no ha defensat mai el retorn a les cavernes. No l'ha defensat mai perquè a les cavernes no hi han les comoditats que el sílex els proporciona i no es senten prou forts per a suportar la lluita cruel de l'home en estat natural. Cal pensar de tres maneres que un cop l'home anés enrere sempre es trobaria un conservador radicalíssim que fillaria de propòsits als actuals però totes les seves doctrines fan un buf d'humilitat i florit de caverna, totes estan basades en unes pràctiques més o menys complicades per a subvenir les necessitats d'un fisiologisme primitiu i en l'absència de tot esperit en aquestes pràctiques. «Ben menjat, ben begut i dormir amb dones; ve'l-aquí l'ideal d'en Serrallonga i del conservador, bèstia de passió desbordada i sens atarador i conservador lletrat tenen el mateix lema car combreguen en el mateix dogma.

Cot de Reddís

Als nostres amics:

JUSTICIA SOCIAL és un periòdic de desinteressats ideals renovadors que ha de viure solament de l'entusiasme de la minoria d'homes conscients i generosos.

La *premsa industrial* té mil camins comercials, nobles o no, per assegurar el seu manteniment.

La *premsa chantagista* viu amb negocis vils i amb subvencions tèrboles.

La *premsa anònima d'odis i escàndols* és mantinguda per les baixes passions de la generalitat i protegida per la tafaneria dels inconscients.

La *premsa confessional* es nodreix de l'ignorància i de la mala fe dels homes.

La *premsa pornogràfica* s'engreixa i prospera amb les turpituds patològiques de la humana bestialitat.

La *premsa deportiva*, per comptes de servir l'honorable lloc secundari que li correspon, amenaça envair-ho tot per l'abandonament d'una moda que absorbeix tota la vida espiritual de certa joventut de peus grossos i cervell petit.

La *premsa política burgesa* té el viure assegurat per les grans empreses i pels vividors de la política que exploten les sagrades dolors del poble.

La *PREMSA D'IDEES GENEROSES* té de viure no més de l'adhesió dels homes que pensen generosament.

A vosaltres ens adrecem!

Als obrers conscients, als intel·lectuals nobles, als estudiants dignes, als homes que pensen i sofreixen!

Cumpliu el vostre deure!

Llegiu i propagueu

JUSTICIA SOCIAL

col·laborant-hi, suscrivint-vos-hi, fent subscriptors, recaptant donatius.

Si ens acompanya el vostre entusiasme farem del nostre setmanari una ampla tribuna digna de l'esforç de tots.

No oblideu els obstacles que la situació política actual posa en el nostre camí ascendent.

CRONICA HEBDOMADARIA

Política internacional

Encara que durant la guerra eren ben pocs els que confiaven en la perdurabilitat dels lligams que uneixen les nacions aliades, eren pocs també els que sospitaven que aquests lligams s'aflluïssin abans de concloure la pau i desapareixerien gairebé totalment al cap de quatre anys d'ésser la guerra acabada.

Es possible encara que els lligams mateixos siguin en un perverndre no llunyà la causa de greus dificultats. La confiança mútua que en forma de préstecs i anticips fuu durant la guerra un dels tòpics més usats com a prova de l'amistat profunda que en aquells dies s'estilava, és ara la causa de molts mals humors i males cares, i el dia que es discuteixi seriament donarà lloc a conflictes de molt difícil solució. Ara mateix, apart de les converses diplomàtiques sostingudes sobre l'important tema dels deures interaliats, cal veure el to que gasta la premsa anglesa i nordamericana sempre que d'aquesta qüestió es tracta.

En contraposició, la premsa francesa demostra el més còmode optimisme. La tesi francesa és la de que tots estan en paus, i que, llevat del que puguin esgarrapar d'Alemanya, no s'ha de comptar en recobrar cap de les despeses fetes i molt menys cap dels crèdits atorgats entre uns i altres aliats. Tots sabem que, apartant-se d'aquest criteri, la Gran Bretanya va pactar l'amortització i el pagament d'interès del seu deute particular amb els Estats Units i que compleix fidelment el pacte; però França insisteix en no pagar i en no parlar-ne, i és possible que abans de gaire haurà de confrontar el problema des d'un punt de vista molt diferent al sostingut fins ara.

En apoi de l'argumentació francesa, és interessant ço que diu M. Georges Hersent, damunt la *Revue de France* i les xifres que enumera. «La guerra—diu—no s'ha pas pagat amb els deu miliards de dollars avançats pels Estats Units als seus associats europeus, ni amb les 1.834 milions de lliures esterlines avançades per l'Anglaterra. El crèdit americà sobre França és de tres miliards de dollars i l'anglès de 584 milions de lliures, en tant que a França, la guerra va costar-li centenars de miliards. Li costa no tan sols el diner, mes també els homes—capital altrament important—i, de més, França i Bèlgica amb llur territori devastat han hagut de rendir tot el capital material llur a l'operació comú.»

El balanç, lògicament hauria d'establir-se sobre les bases següents: En ço que es refereix al capital humà, tenint en compte que la vida útil d'un home val quinze vegades el seu guany anyal o siguin 150.000 francs, fixant el guany anyal en 10.000. La França, amb 1.364.000 morts i 748.000 mutilats (comptant-ne només una quinta part dels 3.740.000 ferits), ha sacrificat 316 miliards i 800 milions en capital humà; la Gran Bretanya, amb 1.082.442 morts i mutilats, 129 miliards 803 milions; els Estats Units, amb 912.000 morts i mutilats, 13 miliards 680 milions; Bèlgica, amb 62.400 morts i mutilats, 9 miliards 360 milions; Itàlia, amb 715.000 morts i mutilats, 107 miliards 250 milions. Resulta, doncs, que la França ha sacrificat en capital humà el doble que els altres aliats reunits, tres vegades més que la Gran Bretanya i vint i cinc vegades més que els Estats Units.

En ço que es refereix als danys causats a bens i a persones, segons raport oficial de la Comissió de reparacions, la França arriba a un total de 218 miliards 539 milions de francs a la par; la Gran Bretanya, 71 miliards 147 milions; Itàlia, 74 miliards 213 milions; Bèlgica, 36 miliards 530 milions. En quant als Estats Units, les pèrdues d'aquest ordre, s'evaluen aproximadament en 3 miliards 948 milions.

Finalment, per a pagar la guerra, de 1914 a 1921, els aliats han augmentat llur deute interior i exterior en les següents proporcions: França, 274.656 milions; Gran Bretanya, 177.875 milions; Itàlia, 92.970 milions; Bèlgica, 27.380 milions, i els Estats Units, 113.900 milions, tot francs a la par. El total general de despeses de la guerra en francs a la par és de 801.995 milions per a la França; 308.915 milions per a la Gran Bretanya; 272.433 milions, per a la Itàlia; 73.450 milions per a la Bèlgica i 131.528 milions per als Estats Units, sumant entre tots els aliats 1.666.441 milions.

M. Georges Hersent considera que aquest total de despeses repartit segons la població de cada país, canviaria tant els termes de la qüestió que faria a la França creditora de la suma de 519 miliards 196 milions, en tant que els Estats Units deuria 572 miliards 972 milions i arriba a la conclusió que els Estats Units no tenen dret a presentar uns crèdits a la liquidació quan han aportat només que una sisena part de ço que els corresponia a la empresa comú. I en quant a la Gran Bretanya res pot reclamar a França, car si es mira equitativament, no solament ha fet un esforç aparent igual a la meitat del de França, sino que en relació a la «massa» és quinze vegades deutora de ço que de França reclama.

Ve'u's aquí un punt de disjunció que pot portar molt lluny. I és evident que l'opinió general a França és la de no reconèixer deutes per antics de guerra i sostenir la tesi de l'«esforç comú» per la qual resulta la França acreedora en mèrits i en diner. Filosòficament i sentimentalment la tesi té consistència. Sols li manca per a triomfar que la Gran Bretanya i els Estats Units la trobin encaxada en la concepció llur de ço que ells en diuen «square business».

M. Serra i Moret.

Aclaració oportuna

En la darrera edició del nostre ben-collit confrare «La Terra», orgue de la Unió de Rabassaires de Catalunya, després de dedicar-nos amistosos paraules en expressió de sentiments que sincerament compartim, llegim:

«De bona gana i esperonats, encara més, per la simpatia que el periòdic esmentat ens mereix, tenim la satisfacció de fer constar que si bé s'incloïa la propietat municipal entre les bases fonamentals que dificulten la solució del problema de la terra, no es pas amb l'ànima de restringir-la o anul·lar-la, sinó, auís al contrari, amb l'idea de donar-li efectivitat, de crear-la, ja que de fet quasi no existeix. Perque compremem molt bé que el redactat d'aquella nota en aquest punt era susceptible de falsa interpretació no tenim cap inconvenient en dir que l'objectiu d'ella era demostrar que cal renovar la propietat

municipal, donant-li facilitats de desesrotlló, com cal renovar el sistema de tributació, e concepte jurídic de la propietat, etc., etc., i que no tindran utilitat totes les donades reformes que s'implantïn si no es llegisla primerament atacant aquestes bases.

«Agram l'ocasió que el volgut confrare ens dona per a fer aquesta aclaració tan necessària.»

MANUEL CARRASCO

En condicions dolorosíssimes—el per fermat amb el d'un condemnat per robari—ha estat traslladat al penal de Burgos a complir la seva condemna el distingit advocat i conegut propagandista catalanista En Manuel Carrasco. En la única forma que ens és ara possible ve'n a expressar la nostra simpatia a l'home intel·lectualment i sentimentalment tan noble, a l'home que veiem amb dolor i indignació les claudicacions humiliants de tants dels seus correligionaris.